

KAMNOSEŠTVO, PRIDOBIVANJE IN OBLIKOVANJE KAMNA, poklicna vertikala

Sekcija kamnosekov in cementninarjev
Jernej Bortolato, Maja Capuder, Andrej Kos, Mateja Kumer, Anton Marn
Dutovlje, 5. 3. 2026

1

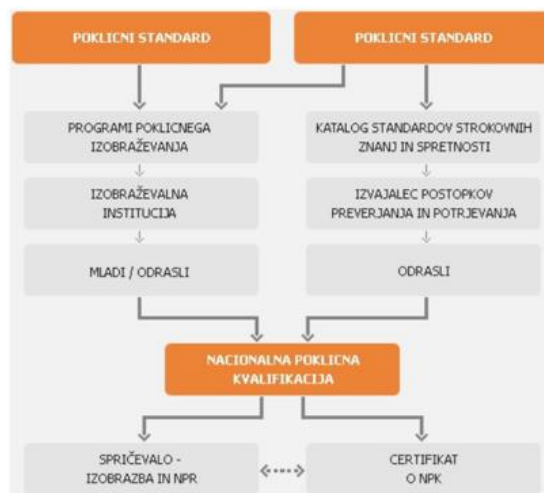
Namen predstavitve poklicne vertikale, „naravni kamen“

Nacionalna poklicna kvalifikacija (NPK) dokazuje usposobljenost posameznika za opravljanje določenega poklica.

V Sloveniji je nacionalno poklicno kvalifikacijo mogoče pridobiti na naslednje načine:

- z dokončanjem programa poklicne oziroma strokovne izobrazbe,
- po delih modularno zgrajenega programa,
- s preverjanjem in potrjevanjem NPK.

Vključenost mladih v **izobraževalni sistem** je splošno znana, majn pa poznamo možnosti pridobivanja **poklicnih kvalifikacij** na osnovi neformalno - „skozi prakso“ - pridobljenih znanj.

2

Spričevalo ali certifikat NPK?

Izobraževalni programi (**formalno pridobljena znanja**) se zaključijo:

- z zaključnim izpitom,
 - s poklicno ali splošno maturo,
 - z diplomo,
- s katerimi lahko hkrati pridobimo tudi nekatere NPK.

Nekaterih poklicnih kvalifikacij pa ni mogoče pridobiti v izobraževalnem sistemu, kot so:

- kamnolomec,
- kamnosek, restavratorski sodelavec,
- kamnoseški mojster,
- suhozidar ...

Te poklicne kvalifikacije lahko pridobimo le s potrjevanjem **neformalno pridobljenih znanj in spretnosti**.

Potek certificiranja NPK		
kandidat	izvajalec	
prijava		
kandidat	svetovalec	
zbiranje dokazil		
izdelava zbirne mape		
kandidat izkazuje znanja v skladu s katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti	kandidat ne izkazuje znanj v skladu s katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti	
	možnost usposabljanja	
potrjevanje zbirne mape		
certifikat NPK	praktično preverjanje znanj in spretnosti	
	certifikat NPK	/

3

Postopek potrjevanja NPK

V postopku svetovanja kandidat pripravi **osebno zbirno mapo**, ki jo komisija ovrednoti, in če je kandidat v njej predložil verodostojna, veljavna in ustrezna dokazila o znanjih, spretnostih in kompetencah iz poklicnega standarda, lahko komisija:

- prizna znanja in spretnosti poklicnega standarda v celoti,
- prizna znanja in spretnosti poklicnega standarda delno in določi tista znanja, spretnosti in kompetence, ki jih bo preverjala,
- ne prizna nobenih znanj in spretnosti poklicnega standarda, ker kandidat ne dokazuje nobenih znanj, spretnosti in kompetenc iz poklicnega standarda, in bo smiselno preverjala celotni poklicni standard.

V primeru, da komisija deloma ali v celoti ne prizna usposobljenosti kandidata, se ta lahko udeleži usposabljanja, ki ga lahko organizirajo izobraževalne ustanove, zavodi, podjetja, panožna združenja, stanovska združenja, društva ...

Veljavnost certifikata časovno ni omejena.

4

POKLICNI STANDARD je osnova za izobraževalni program ali za certificiranje in določa ključna dela za posamezno poklicno kvalifikacijo	
FORMALNO IZOBRAŽEVANJE Izobraževalni programi	NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE Nacionalne poklicne kvalifikacije
Katalogi znanj določajo, kaj mora dijak/šolnik/student znati, da bo lahko opravljal ključna dela.	Katalogi standardov strokovnih znanj in spretnosti določajo, kaj mora kandidat znati, da bo lahko opravljal ključna dela.
- srednje poklicno izobraževanje - srednje strokovno izobraževanje - PTI, poklicno tehniško izobraževanje - strokovna gimnazija - višješolsko strokovno izobraževanje - visokošolsko strokovno izobraževanje	- Z delom ali drugimi oblikami usposabljanja pridobljena strokovna znanja. - Zbiranje dokazil. - Izdelava osebne mape dosežkov (portfolio.)
	Potrjevanje dokazil: - potrditev - preizkus znanj in spretnosti - zavrnitev
Spričevalo (zaključni izpit, poklicna matura) Diploma	Certifikat NPK Mojstrski izpit: pedagoško andragoški del, poslovodsko ekonomski del, varnost in zdravje pri delu, strokovno teoretični del, praktični del Naziv kamnoseški mojster

5

POKLICNA VERTIKALA				
SOK	Neformalno izobraževanje in usposabljanje	Delodajalci	Formalno izobraževanje: izobraževalni programi	Rokodelci
V.	Kamnoseški mojster	1 leto del. Izk.	Visokošolsko strokovno izobraževanje	Častni naziv priznani rokodelci
VII.			Višješolsko strokovno izobraževanje	
VI.		Praktično usposabljanje delno	Oblikovalec izdelkov iz naravnega in umetnega kamna	
VI.			Kamnarski tehnolog (se ne izvaja)	
V.	Kamnoseški mojster	2 leti del. Izk.	Srednje strokovno izobraževanje	Priznani rokodelci po vključitvi v rokodelsko shemo: - kamnoseštvo, umetnostno kamnoseštvo in brusaštvo, - klesanje črk v kamen.
V.			Maturant strokovne gimnazije	
V.			Gradbeni tehnik	
V.			PTI Gradbeni tehnik (3+2)	
V.			Operater kamnarske tehnologije (ukinjen poklicni standard)	
V.	NPK kamnosek, restavratorski sodelavec			
V.	Kamnoseški mojster	3 leta del. Izk.	Srednje poklicno izobraževanje	
IV.		Praktično usposabljanje delno	Kamnosek, šolska oblika	
IV.		Praktično usposabljanje v celoti	Kamnosek, vajeniška oblika	
III.	NPK Suhozidar	Praktično usposabljanje pri delodajalcu		
III.	NPK Montažer kamna			
III.	NPK Strojni obdelovalec kamna			
III.	NPK Kamnolomec			

6

NPK Kamnolomec, poklicni standard (PS)

POKLICNE KOMPETENCE, kandidatka je zmožen:

- organizirati si svoje delo in pripraviti delovno okolje skladno z lastnostmi kamna in načini pridobivanja,
- upravljati stroje in orodja za rezanje, vrtanje, transport in naprave za odmikanje kamna pri površinskem in podzemnem pridobivanju naravnega kamna,
- nakladati in transportirati naravni kamen v območju kamnoloma,
- opravljati administrativna dela,
- izvajati tekoča vzdrževalna dela na strojih in napravah,
- komunicirati s sodelavci v delovni skupini,
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju skladno s standardi ter načeli racionalne rabe človeških in materialnih virov,
- pri delu upoštevati varnostne in okolijske standarde.

7

NPK Kamnolomec, katalog strokovnih znanj in spretnosti (KAT)

Posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo:

- najmanj dve leti delovnih izkušenj pri delih podzemnega ali površinskega pridobivanja mineralnih surovin, kar kandidat dokazuje z verodostojnimi listinami, iz katerih sta razvidna čas in vsebina opravljenega dela (na primer: referenčna pisma, poročila o opravljenem delu s podpisom odgovorne osebe, pogodbe, dokazilo o študentskem delu itd.)

Ključna dela

- upravlja stroje in orodja za rezanje, vrtanje in transport kamna pri površinskem in podzemnem pridobivanju naravnega kamna
- naklada in transportira naravni kamen in stroje v območju kamnoloma

Materialni pogoji

- izvajalci postopkov ugotavljanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij morajo zagotavljati informiranje in svetovanje kandidatom z usposobljenim svetovalcem,
- delovišče v kamnolomu
- orodje in stroji za delo v kamnolomu skladno z navedenimi v poklicnem standardu
- delovišče z materiali za izvedbo naloge za opravljanje izbrane storitve v kamnolomu

8

NPK Strojni obdelovalec kamna, PS

POKLICNE KOMPETENCE, kandidat je zmožen:

- načrtovati, pripraviti, izvesti in kontrolirati lastno delo,
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju skladno s standardi ter načeli racionalne rabe človeških in materialnih virov,
- sodelovati in komunicirati s sodelavci, z naročniki in s strankami v delovnem procesu,
- izpolnjevati delovno dokumentacijo,
- vzdrževati stroje, naprave in druga delovna sredstva,
- brati in uporabljati tehnično in tehnološko dokumentacijo,
- na stroju rezati in površinsko obdelati naravni kamen.

Fujian provinca Kaida Stone Machinery Co., Ltd
Kitajska Najboljši CNC stroj za rezljanje kamna ...

NPK Strojni obdelovalec kamna, KAT

Posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo

Ni posebnih pogojev.

Ključna dela

- strojno profilno in površinsko obdelava naravni kamen

Materialni pogoji:

- izvajalci postopkov ugotavljanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij morajo zagotavljati informiranje in svetovanje kandidatom z usposobljenim svetovalcem,
- delavnica, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje strojne obdelave naravnega kamna,
- ročno orodje, ročni stroji in stroji za obdelavo naravnega kamna,
- material za izvedbo naloge (masivni kamniti kosi ali plošče naravnega kamna).

NPK Montažer kamna, PS

POKLICNE KOMPETENCE, kandidatje zmožen:

- načrtovati, pripraviti, izvesti in kontrolirati lastno delo,
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju skladno s standardi ter načeli racionalne rabe človeških in materialnih virov,
- sodelovati in komunicirati s sodelavci, z naročniki in s strankami v delovnem procesu,
- izpolnjevati delovno dokumentacijo,
- vzdrževati orodja in druga delovna sredstva,
- brati in uporabljati tehnično in tehnološko dokumentacijo,
- izbrati materiale in pripomočke za vgraditev kamnitih elementov glede na lastnosti kamnine,
- uporabljati ročna orodja in upravljati stroje za pripravo kamnitih elementov za vgraditev,
- vgrajevati notranje in zunanje obloge sten in tal s kamnitimi ploščami.

11

NPK Montažer kamna, KAT

Posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo:

- ni posebnih pogojev.

Ključna dela:

- izbere materiale in pripomočke za vgraditev kamnitih elementov glede na lastnosti kamnine,
- uporablja ročna orodja in upravlja stroje za pripravo kamnitih elementov za vgraditev,
- vgrajuje notranje in zunanje obloge sten in tal s kamnitimi ploščami.

Materialni pogoji:

- izvajalci postopkov ugotavljanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij morajo zagotavljati informiranje in svetovanje kandidatom z usposobljenim svetovalcem,
- delavnica, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje praktičnega pouka, ali ustrezeni prostor v obratovalnici oziroma na delovišču/gradbišču
- ročno orodje in ročni stroji za oblaganje površin s kamnitimi ploščami ali tlakovci, za vgrajevanje masivnih kamnitih izdelkov,
- merilni pripomočki in pripomočki za kontrolo kakovosti
- material za izvedbo naloge (kamnite plošče, tlakovci ali masivni kamniti izdelki, pritrdilni in tesnilni materiali).

12

NPK Suhozidar, PS

POKLICNE KOMPETENCE, kandidat:

- zagotavlja kakovost, finančno pozitiven rezultat svojega dela in izdelkov, pri čemer upošteva načela racionalne rabe materiala
- načrtuje svoje delo skladno z lokalnimi značilnostmi in kulturno dediščino pri suhozidni gradnji
- ocenjuje stanje kamna v naravi in izbere kamen glede na lastnosti in funkcijo, ki jo bo le-ta imel v nastajajoči konstrukciji
- pripravi temelje suhozidne strukture, pri čemer upošteva posebnosti vsakokratnega terena, izdeluje suhozidne strukture skladno s pripadajočo projektno dokumentacijo, z uporabo ročnih orodij in strojev za pripravo kamna, pri čemer upošteva zahteve za ohranjanje izvirne kulturne dediščine
- vzdržuje kamnite strukture in daje navodila za njihovo vzdrževanje
- po načrtih postavlja delovne odre za dela, ki jih opravlja
- ohranja in razvija kulturno dediščino na področju suhozidne gradnje skladno z lokalnimi značilnostmi
- dela tako, da ne ogroža svojega zdravja in varnosti ali drugih v svojem delovnem okolju ter ne onesnažuje okolja
- pri sporazumevanju z različnimi deležniki, s katerimi se srečuje pri svojem delu, upošteva poslovno etiko

13

NPK Suhozidar, KAT

Posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo:

- v zadnjih treh letih izvedena dela pri gradnji suhozidnih objektov, ki jih dokazuje z dokumentacijo o gradnji prostostoječega zidu, podpornega zidu, tlaka s kamnitimi ploščami ter stopnic ter izvedeni sanaciji ali obnovi vsaj dveh od zgoraj naštetih suhozidnih objektov.

Ključna dela:

- izbira kamen glede na lastnosti in funkcijo v suhozidni konstrukciji
- izdelava temeljev suhozidne gradnje
- po načrtih postavlja delovne odre za dela, ki jih opravlja
- z uporabo primernega orodja dodela in pripravi kamnite elemente za vgradnjo
- gradi suhozidne konstrukcije, upoštevajoč projektno dokumentacijo ter zahteve za ohranjanje izvirne kulturne dediščine
- izdelava zunanjih ali notranjih tlakov iz kamnitih plošč na peščeno podlago
- gradi kamnite stopnice za premostitev višine med dvema nivojema
- obnavlja, prenavlja, rekonstruira suhozidne konstrukcije

14

Materialni pogoji:

- poligon s pripravljenimi simulacijami za izvedbo posameznih nalog iz tega kataloga ali ustrezeni prostor na gradbišču/delovišču,
- ročno orodje in stroji za obdelavo kamna, merilni pripomočki in pripomočki za kontrolo kakovosti,
- material za izvedbo naloge (kamni vseh možnih oblik, velikosti, ploščati kamni, kamniti drobir).

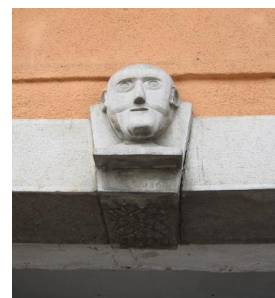
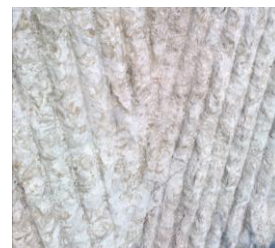

15

Kamnosek, PS

POKLICNE KOMPETENCE, kandidat je zmožen:

- načrtovati, pripraviti, izvesti in kontrolirati lastno delo,
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju skladno s standardi ter načeli racionalne rabe človeških in materialnih virov,
- sodelovati in komunicirati s sodelavci, z naročniki in s strankami v delovnem procesu,
- izpolnjevati delovno dokumentacijo,
- vzdrževati orodja in druga delovna sredstva,
- brati in uporabljati tehnično in tehnološko dokumentacijo,
- pripravljati tehnično in tehnološko dokumentacijo za kamnoseške izdelke,
- ročno obdelovati naravni kamen,
- strojno obdelovati naravni kamen,
- vgrajevati kamnite elemente in kamnoseške izdelke,
- negovati in vzdrževati vgrajene kamnite elemente in kamnoseške izdelke,
- transportirati in skladiščiti kamnite elemente in kamnoseške izdelke.

16

Srednješolsko izobraževanje - kamnosek

#Gradimo Ljudi

- Poklicno izobraževanje - **3 leta** (možnost 3+ 2)
- **Štipendija** za deficitarne poklice
- **PUD:** 1. letnik (3 tedne)
 - 2. Letnik (10 tednov)
 - 3. Letnik (11 tednov)
- **Tekmovanja** (Pliskovica, SloveniaSkill)
- **Delavnice**
- **DEKD in TKD**
- **Raziskovalne naloge**

17

Vajeniška oblika izobraževanja - kamnosek

#Gradimo Ljudi

- Poklicno izobraževanje - 3 leta (možnost 3+ 2)
- Štipendija za deficitarne poklice
- PUD: 1. letnik (3 tedne)
 - 2. Letnik (10 tednov)
 - 3. Letnik (11 tednov)

Že od leta 1969

- Načrt izvajanja vajeništva – NIV
- Nagrada
- Vajeniški dnevnik
- Vmesni preizkus
- Zaključni izpit

18

Tekmovanja (Pliskovica, SloveniaSkill)

19

Delavnice

20

DEKD in TKD

21

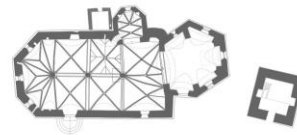

Raziskovalne naloge – mladi raziskovalci 2025

CELOVIT POSNETEK CERKVE SV. AHACA
V MALEM LOČNIKU PRI TURJAKU

RAZISKOVALNA NALOGA S PODROČJA GRADNENIŠTVA

KRISTIAN BRUNČEK
JON DREŠAR

22

Raziskovalne naloge – mladi raziskovalci 2026

23

NPK Kamnosek, restavratorski sodelavec, PS

POKLICNE KOMPETENCE, kandidat je zmožen:

- opravljati vse faze del v sodelovanju in dogovoru s strokovnjaki za varstvo kulturne dediščine ter z drugimi izvajalci del na objektu,
- pri svojem delu upoštevati navodila strokovnjakov, odgovornih za varstvo in ohranjanje kulturne dediščine ter zakonodajo s področja varstva kulturne dediščine,
- sprejemati in pregledati tehnično dokumentacijo ter normativne akte in druge zahteve službe za varstvo kulturne dediščine in skladno z njimi načrtovati svoje delo,
- oceniti vzroke in stopnjo poškodovanosti kamnitih elementov,
- zaščititi objekt in njegove elemente pred poškodbami med delom,
- demontirati, montirati in izvajati transport kamnitih elementov,
- čistiti in vzdrževati vgrajene kamnite elemente,
- izvajati historične in sodobne načine obdelave in vgrajevanja kamnitih elementov,
- ročno in strojno izdelovati kamnite elemente, jih demontirati, obdelati, montirati in zaščititi po montaži,
- dopolnjevati manjkajoče dele na kamnitih elementih,
- opozarjati na nepredvidene najdbe in spremembe pri načrtovanju, pripravljanju in med izvajanjem posega,
- fotodokumentirati ključne faze posega,
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju skladno s standardi ter načeli racionalne rabe človeških in materialnih virov,
- sodelovati in komunicirati s sodelavci, z odgovornimi in drugimi strokovnjaki za varstvo kulturne dediščine,
- voditi kamnoseško skupino pri izvedbi obnove,
- vzdrževati orodja in druga delovna sredstva,
- skrbeti za lastno varnost skladno z ocenjenimi tveganji ter varovati zdravje in okolje skladno s predpisi o varnosti in zdravju pri delu.

24

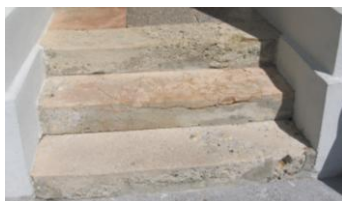
NPK Kamnosek, restavratorski sodelavec, KAT

Posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo:

- dokazila o opravljenih in dokumentiranih najmanj treh različnih posegih na objektih stavbne dediščine, ki jih je potrdil restavrator z opravljenim strokovnim izpitom za varstvo kulturne dediščine.

Ključna dela:

- demontira, montira in izvaja transport kamnitih elementov,
- čisti in vzdržuje vgrajene kamnite elemente,
- popravlja površinske in strukturne poškodbe kamnitih elementov,
- nadomešča poškodovane elemente,
- izvaja historične in sodobne načine obdelave in vgrajevanja kamnitih elementov.

25

Kamnoseški mojster, PS

POKLICNE KOMPETENCE, kandidat je zmožen:

- samostojno načrtovati in oblikovati kamnoseške izdelke,
- izvajati kamnoseška dela skladno s projektno dokumentacijo,
- ročno in strojno obdelovati naravni kamen,
- vzdrževati vgrajene kamnoseške izdelke in kamnite elemente,
- vgrajevati kamnoseške izdelke in kamnite elemente,
- transportirati in skladiščiti kamnoseške izdelke in kamnite elemente,
- samostojno organizirati in voditi sodelavce v svoji poslovni enoti ob upoštevanju predpisov s področja delovnopravne zakonodaje, pravil timskega dela in veščin vodenja,
- načrtovati in izvajati praktično izobraževanje dijakov in uvajanje novih sodelavcev v podjetju (vsebinsko, metodično, didaktično in tehnično),
- samostojno komunicirati s sodelavci in poslovnimi partnerji ob upoštevanju načel uspešne komunikacije in poslovnega bontona pri osebnem stiku ali z uporabo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije,
- spremljati izvajanje predpisov in standardov glede varnosti in zdravja pri delu ter okoljevarstvenih načel v svoji poslovni enoti,
- nadzorovati delovne procese v svoji poslovni enoti za doseganje standardov kakovosti in izvajati ukrepe za izboljševanje kakovosti skladno s standardi ter strategijo poslovne enote,
- zagotavljati uspešnost poslovanja poslovne enote v sodelovanju z drugimi službami ob upoštevanju zakonitosti poslovnega okolja in predpisov s finančno-ekonomskega področja.

26

27

Oblikovalec izdelkov iz naravnega in umetnega kamna, PS

POKLICNE KOMPETENCE, kandidat je zmožen:

- načrtovati, pripraviti, kontrolirati in izvesti lastno delo ob upoštevanju standardov kakovosti dela,
- komunicirati s sodelavci in z ostalimi deležniki v delovnem procesu,
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo,
- sodelovati v strokovnem timu pri reševanju strokovnih problemov,
- organizirati delo in izvajati nadzor nad delom strokovnega tima,
- strokovno svetovati stranki ter opravljati administrativna dela v zvezi z delovno dokumentacijo,
- razvijati podjetne lastnosti in spretnosti,
- zagotavljati vzdrževanje delovnih sredstev in opreme,
- varovati zdravje in okolje, odgovarjati za lastno varnost in varnost drugih,
- oblikovati in načrtovati izdelke iz naravnega ali umetnega kamna,
- izdelati načrte in delovne risbe z upoštevanjem likovnega reda, lastnosti naravnega kamna in tehnične izvedljivosti izdelka,
- izdelati modele za izdelke iz naravnega kamna,
- urejati in arhivirati tehnično dokumentacijo,
- oblikovati masivne kamnite izdelke in kamnite plošče iz naravnega kamna, ki so sestavina arhitekture zgradb ali zunanje ureditve,
- oblikovati kamnoseške izdelke ali kamnite elemente za obrtni ali industrijski način izdelave,
- oblikovati in izdelovati kamnito galanterijo,
- oblikovati in izdelovati kamnito plastiko,
- ohranjati in obnavljati kamnoseške izdelke ali kamnite elemente, ki so kulturna dediščina ali del kulturne krajine

28

Kamnarski tehnolog (se ne izvaja)

POKLICNE KOMPETENCE, kandidat je zmožen:

- analizirati učinkovitost delovnih procesov in predlagati izboljšave,
- pripravljati izvedbene rešitve in tehnološko dokumentacijo na podlagi načrtov za novogradnje ter rekonstrukcijska, obnovitvena in vzdrževalna dela na kamnitih elementih,
- izrisati predloge kamnitih elementov prostoročno ali s podporo sodobne tehnologije,
- upravljati s stroji za rezanje, profiliranje in površinsko obdelavo naravnega kamna,
- analizirati in optimizirati tehnološke parametre,
- optimizirati izvedbena dela pri novogradnjah, obnavljanju in vzdrževanju kamnitih konstrukcij,
- samostojno komunicirati s sodelavci in poslovnimi partnerji ob upoštevanju načel uspešne komunikacije in poslovnega bontona pri osebem stiku ali z uporabo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije,
- pripraviti in voditi tehnološko in delovno dokumentacijo za potrebe administriranja delovnih procesov,
- spremljati izvajanje predpisov in standardov glede varnosti in zdravja pri delu ter okoljevarstvenih načel,
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju skladno s standardi ter načeli racionalne rabe človeških in materialnih virov,
- načrtovati, organizirati, voditi in nadzirati delovne procese skladno s standardi kakovosti in uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

29

Visoka strokovna šola za oblikovanje materialov
Sežana

VISOKOŠOLSKI STROKOVNI PROGRAM „OBLIKOVANJE MATERIALOV“

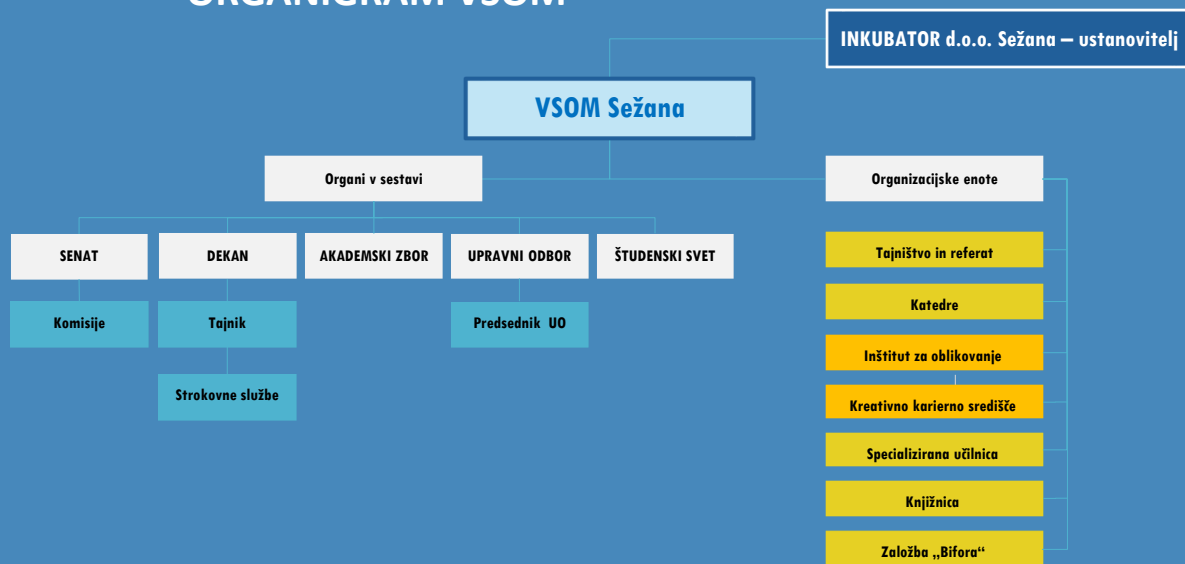
30

POTEK AKREDITACIJE

- ❖ Akreditiranje visokošolskega **zavoda VISOKA STROKOVNA ŠOLA ZA OBLIKOVANJE MATERIALOV SEŽANA – VSOM** s strani Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS) - **21. 3. 2024 (akreditacija do 30. 9. 2029)**
- ❖ Vpis VSOM v **sodni register** zavodov na Okrožnem sodišču v Kopru in v sistem AJPes - **8. 5. 2024 (rojstni dan VSOM)**
- ❖ **5. februarja 2025** prejem odločbe NAKVIS o akreditaciji visokošolskega strokovnega študijskega programa **"Oblikovanje materialov" za nedoločen čas.**

31

ORGANIGRAM VSOM

32

PROGRAM – OBLIKOVANJE MATERIALOV (VS)

❖ Prvi letnik po enovitem programu

Študenti v **drugem letniku** izberejo usmeritve, ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo:

❖ **Oblikovanje kamna** – povezuje tradicionalno in sodobno oblikovanje kamna za funkcionalne namene in/ali za eksperimentalno-umetniška iskanja.

❖ **3D oblikovanje** – zajema digitalno vizualizacijo, 3D modeliranje in napredne tehnike digitalne proizvodnje.

❖ **Mikro dizajn (oblikovanje)** – inovativno presečišče oblikovanja materialov na mikroravni, ki odpira vrata eksperimentalnemu in trajnostnemu oblikovanju prihodnosti tudi najmanjših in najdražjih predmetov.

33

RAZPIS ZA VPIS V ŠTUDIJSKO LETO 2026/27

VISOKOŠOLSKI STROKOVNI ŠTUDIJSKI **PROGRAM PRVE BOLONJSKE** STOPNJE
– OBLIKOVANJE MATERIALOV:

❖ trajanje **3 leta** oziroma šest semestrov in obsega skupaj
180 kreditnih točk po ECTS.

❖ Kraj izvajanja študijskega programa: Sežana, Kraška ulica 2
in Cesta na Lenivec 21

Vpisni pogoji

❖ **Zaključeno srednješolsko izobraževanje - raven 5:**

- splošna ali poklicna matura,
- končan štiriletni srednješolski program po programu pred do 1995.

34

Priznani rokodelec

Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva (ZORR), Uradni list RS, št. 78/23

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport

Namen: ohranjanje, razvoj, varovanje in **prenos rokodelskih znanj, veščin in spretnosti**

Namen zakona

OHRANJANJE	rokodelskih znanj, spretnosti in veščin
RAZVOJ	rokodelskih znanj, spretnosti in veščin
VAROVANJE	nesnovne kulturne dediščine

Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. [16/08](#), [123/08](#), [8/11](#) – ORZVKD39, [90/12](#), [111/13](#), [32/16](#) in [21/18](#) – ZNOrg)

48. »nesnovna dediščina« so nesnovne dobrine, kot so prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine, in z njimi povezane premičnine in kulturni prostori (kjer se ta dediščina predstavlja ali izraža), ki jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prenašajo iz roda v rod in jih nenehno poustvarjajo **kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino**;
49. »nesnovna dediščina posebnega pomena« je nesnovna dediščina, ki je razglašena za spomenik.

35

Zakon ZORR obravnava 71 rokodelskih panog.

Na področju obdelave naravnega kamna sta v seznam vpisani dve rokodelski panogi:

- kamnoseštvo, umetnostno kamnoseštvo in brusaštvo,
- klesanje črk v kamen.

Prenos rokodelskega znanja lahko vključuje eno ali več oseb in poteka na način:

- formalnega izobraževanja in usposabljanja (izobraževalni programi),
- neformalnega usposabljanja (certificiranje NPK),
- informalnega izobraževanja (aktivnosti društev, stanovska srečanja, aktivnosti lokalnih skupnosti ...).

Pogoji za pridobitev naziva Priznani rokodelec so:

- certificiran izdelek/izdelki domače ali umetne obrti in

Vključitev v rokodelsko shemo, ki obsega:

- pedagoško andragoško usposabljanje,
- praktično usposabljanje iz posamezne rokodelske panoge,
- praktično preverjanje usposobljenosti rokodelca.

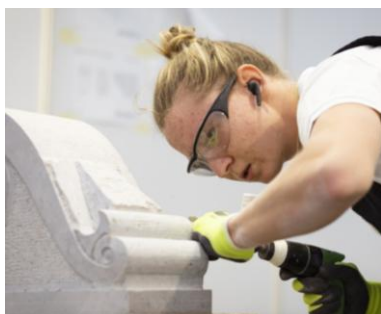
Častni naziv Priznani rokodelec (objava pogojev in prijava na spletni strani OZS).

36

	Kandidat:	Certificiran izdelek	Pedagoško andragoška izobrazba (PAI)	Praktično usposabljanje iz posamezne rokodelske panoge	Praktično preverjanje usposobljenosti rokodelca
	Izvajalci: →	Ocenjevalna komisija za rokodelske izdelke		Rokodelski centri, izobraževalne ustanove	Komisija za naziv priznani rokodelec
A	brez certificiranega izdelka	certificiran izdelek po končanem usposabljanju	opravljeno določeno število ur in test	uspešno opravljeno določeno število ur praktičnega usposabljanja	pozitivna ocena preverjanja
B	s certificiranimi izdelki	certificirani izdelki, vpis v register nesnovne dediščine, kakovosten opus rokodelskih izdelkov, uporabnik blagovne znamke, priznanja in nagrade doma in v tujini, uporabnik geografske označbe	opravljeno določeno število ur in test ali dokumentiran opis načina prenosa rokodelskih znanj	/	/
C	s certifikatom NPK	certificiran izdelek	opravljeno določeno število ur in test	/	/
D	s spričevalom nižje poklicne izobrazbe	certificiran izdelek po končanem usposabljanju	opravljeno določeno število ur in test	uspešno opravljeno določeno število ur praktičnega usposabljanja	pozitivna ocena preverjanja
E	s spričevalom srednje poklicne izobrazbe	certificiran izdelek po končanem usposabljanju	opravljeno določeno število ur in test		
F	s spričevalom srednje strokovne izobrazbe	certificiran izdelek po končanem usposabljanju	opravljeno določeno število ur in test		
G	z mojstrskim izpitom	certificiran izdelek	/	/	/
H	z diplomo višje strokovne šole smeri, usklajene z rokodelsko panogo	certificiran izdelek	opravljeno določeno število ur in test	/	/

37

Nekaj delamo prav; tekmovalci na mednarodnem tekmovanju EuroSkills v kamnoseštvu, vsi z odličnimi rezultati

Leon Mahnič
Rok Verstovšek Tanšek
Tilen Meglič
Rok Vidmar
Sibila Leskovec
Martin Kandido

38

Možnosti usposabljanja za posege na stavbni dediščini, delavnice Šole prenove

Prva delavnica Šole prenove:

- prenova Lukacove kašče na Stari Vrhniki,
- mentorstvo GNOM,
- lastnica je kaščo rešila z odkupom sicer bi na njenem mestu nastal ekološki otok (po domače „kante za smeti“)
- veliko dela pa še čaka ...

39

Stavbno dediščino lahko ohranimo le z ozaveščenimi lastniki, usposobljenimi izvajalci in skrbno vzgojo mladih o pomenu ohranjanja dediščine za ljudi ter grajeno in naravno okolje.

Domačija v Logatcu.

Stavbna dediščina, ki je zaradi zanemarjanja za vedno izgubljena.

40

41

Za konec

Ko se izobraževanje konča, se pot učenja šele začne.

Učitelj ne more dijaka/študenta ničesar naučiti. Uči se lahko le sam. Učitelj je ob njem, da ga spodbuja, navdušuje za izbrani poklic in mu pomaga najti začetek poti.

Pri ustvarjanju je pomembno znati stopiti iz okvirja.
Vendar je treba okvir imeti, da lahko stopiš iz njega.

Stereotip, da mladi ničesar ne znajo, ne drži. Ali jim znamo dati priložnost, da se izkažejo?

Hvala

42